

KWAS SOLNY 20/22 Bme.
 KWAS SIARKOWY 65 Bme i innych koncentracji
 KWAS AZOTOWY 27 i 36 Bme.
 KWAS MRÓWKOWY 80
     technicznie czyste
 KWAS AKUMULATOROWY 22 Bme.
 KWAS OCTOWY 80 proc. chem. czysty.
 SOL glauberską kalcynowaną
 SOL glauberską krystaliczną
 SALMIAK proszkowany i w kawałkach subl.

NAFTALINĘ w łuskach i proszku
 ALUN krystaliczny w kawałkach
 SIARCZAN miedzi (Kupfervitriol)
 SIARCZAN żelaza (Eisenvitriol)
 SIARCZYK sodu 60/62 proc. skoncentr. (Schwefelnatrium)
 SIARKE w łuskach
 MINJUM (Bleibergera)
 NIGROZYNA tłuszczowa (Bayer)
 SZELAK orange TN.

poleca do natychmiastowej dostawy

Firma Józef Jacobsohn Kraków, Wrzesińska L. 3.

Telefon Nr. 3065 — Telegramy: „JÓZEF JACOBSON KRAKÓW“.

W niedzielę dnia 5 marca 1922 o godzinie 4 po poł. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Grodzkiej 43.

POGADANKA

n a t e m a t :

Aktualne sprawy.

Prosimy o liczne i punktualne przybycie

Wydział.

900 miliardów i kurs 0.13 ct. w Zurichu.

Jak zawsze po ustaniu wojny, żyjemy bez równowagi budżetowej, a nawet bez budżetu. Uchwalamy ciągle nowe podatki i obciążenia, zgadzamy się na naruszenie naszego stanu majątkowego we formie danin itp., bo chcielibyśmy wreszcie dojść do pewnej równowagi budżetowej. Pan minister skarbu kazał nam wierzyć, że za pomocą spłacenia mu daniny tudzież zapomocą wprost nierównomiernych podatków położymy kamień węgielny pod bank państwowy, oraz temsamem i pod równowagę naszego budżetu tak państwowego, jak i prywatnego. Doświadczenia ostatnich kilku miesięcy każą nam jednak wątpić, czy cel zostanie osiągnięty. My wątpimy nawet, czy do laski marszałkowskiej przedłożone projekty dalszych ustaw podatkowych, jak np. podatku o nadmiernem wzbogaceniu się, załatwią program finansowy p. ministra skarbu.

Jak nas bowiem słuchy dochodzą, rozchody państwowe w bieżącym roku pokojowym mają dojść do wysokości 600 miliardów marek. Są wprawdzie niektórzy, którzy twierdzą, że rozchody państwowe dojdą do 900 miliardów marek, a ponieważ ci scentycy prawie zawsze mają rację, nie będziemy daleko od prawdy, jeśli przyjmujemy

za nimi, że rozchody nasze dojdą do 900 miliardów marek. Wprawdzie jest to bardzo smutnem, ale nie mniej prawdziwem, tembardziej, że owe miljardy pochłonie nasza administracja, albowiem p. minister skarbu skreślił kredyty inwestycyjne tak, iż w bieżącym roku nie będzie się budowało rządowych budynków, ani linii kolejowych, ani mostów itp. Możemy się wprawdzie pocieszyć, iż i dochody będą niemałe, bo 27 milionowa ludność w Polsce ma zapłacić 450 miliardów tytułem najrozmaitszych podatków. Ale co stwierdzić musimy, już w tę sumę wchodzi i danina, tak, iż o jakimkolwiek uregulowaniu naszego życia gospodarczego niema chwilowo mowy. Ponieważ ludność wiejska nie płaci, albo mało płaci tytułem podatków bezpośrednich, zaś tytułem podatków pośrednich płaci stosunkowo nie wiele, będziemy mogli bez przesady stwierdzić, że na barkach 10 milionowej ludności miejskiej spocznie ciężar około 300 miliardów tytułem podatków, tzn. iż na głowę ludności miejskiej przypadnie 30.000 Mp. we formie podatków, lub na rodzinę, z 5-ciu osób przeciętnie złożoną 150.000 Mp. Gdy zważymy, że stała, wzrastająca ciągle drożyzna spowodowała kolosalne bezrobocie, że w miastach konsumpcja doszła do wprost minimalnych rezultatów, to zdamy sobie sprawę, dokąd lekkomyślna gospodarka „bezbudżetowa“ doprowadziła nasze państwo w ciągu kilku lat.

Niedawno p. minister Michalski był w natchnieniu. Dnia 12/II powiedział Komisji dla odbu-

Firma

WEBENZAHL i MANDELBAUM

Handlowa Ska z ogr. odp.
w Krakowie, Mostowa 6.

poleca ze składu komisowego firmy Robert Pollaczek Ramersdorf-Wiedeń skóry jak:

Boxcalf	{	czarne
Chevreaux		1
Chevrettes		kolorowe

Adres dla teleg. „**MERX**“

MAURYCY WASSERTHAL

KRAKÓW, Dietla 40.

Skład towarów modnych i przybory krawieckie. Sprzedaż hurtowna.

dowy między innemi: „Uprzywilejowanie wyłącznie ludności włościańskiej, a pominięcie dotkniętych wojną właścicieli średnich i większych posiadłości, oraz mieszkańców miast i miasteczek jest w oczy bijącą sprzecznością z przepisami obowiązującej konstytucji, rzeczą nieludzką wprost, czy dziwną protekcją? Bardzo pięknie powiedział to p. minister skarbu, jak wogóle b. pięknie mówi zawsze każdy minister. Ale niestety, czyny zadają kłam słowom. Dla czego p. minister skarbu, który stwierdza, jaką krzywdę w stosunku do chłopstwa ponoszą miasta i miasteczka, właśnie w miastach i miasteczkach szuka odbudowy finansów czy to we formie podatku przemysłowego, podatku dochodowego, itp., skoro te podatki naruszają i tak substancję majątkową w miastach, które wyniszczone są kolosalną drożyzną żywności, przez politykę chłopską spowodowaną.

Nasze życie gospodarcze jest paradoksalne. My, zamiast produkować nowe wartości, zużywamy stale drobne dawne zasoby. Nie możemy się wobec tego zadowolić oświadczeniem p. Michalskiego: „Świadomie w akcie krzywdy ludzkiej nie uczestniczyłem i nie mam zamiaru w przyszłości uczestniczyć.“ Bardzo pięknie. Ale my stwierdzamy, że właśnie za czasów p. Michalskiego przerzuca się całe ciężary na miasta, gdy równocześnie oświadcza się, że się nie zniesie krzywdy ludzkiej i nie ma zamiaru uczestniczyć w przyszłości w tej krzywdzie. Przecież krzywda ludzka nie powstaje tak od siebie, wytwarzają ją stosunki w jakich się ludzie znajdują, a czyż te stosunki nie są w swej przeważnej części wywołane fałszywą polityką skarbową rządu? Chcemy wierzyć, że p. minister nie chciałby uczestniczyć w tej krzywdzie, ale jest przy rządzie, ma władzę bodaj że dyktatorską, dlaczego nie ma tyle siły, by miasta nie dać niszczyć przez egoistyczną politykę chłopską. W polityce nic nie znaczą słowa, znaczą tylko czyny, a fakta są, że nasze miasta są ubogie, wyniszczone, czekają odbudowy. Ubogie miasta nawet obok sytych wsi nie wpłyną na podniesienie się naszego życia gospodarczego, a tem mniej na dzwignięcie się kursu naszego pieniądza.

Rafał Pfeffer.

Samowola.

Tylko mianem samowoli możemy nazwać postępowanie zawiadowstwa stacji towarowej w Krakowie, — o czym pisaliśmy już w Nrze. II. Przeglądu

z d. 14 stycznia 1922, pod tytułem: „Germanizatorska działalność kolei“. —

Nie chodzi nam więcej o germanizowanie kolei. Niech o przeciwdziałanie temu stara się sama Dyrekcja lub wyższe instancje, zwłaszcza, że ingerencji na zmianę w tym kierunku nie mamy i — zdaniem naszym — wystarczy, że zwróciliśmy uwagę na niewłaściwość zaistnienia takiego faktu. —

Daleko ważniejszą sprawą jest dla nas sedno rzeczy, które streszcza się w tem, że Urząd towarowej stacji w Krakowie chce koniecznie narzucić tutejszemu kupiectwu zwieźnienie nadeszłych przesyłek przez ad hoc nowo utworzoną firmę „Przewóz“. —

Zapytać się godzi, jakim prawem się to dzieje. — Dlaczego właściwie Kraków ma być tem jedynym miastem w Polsce, w którym stosowaćby się miało postanowienie art. 76 i 78 rozporządzenia z dnia 24/1. 1920. Dziennik ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 16/20. — W innych miastach — jak wiemy — tego postanowienia nie wprowadzono w życie. — Jedynie Kraków zostaje niem uszczęśliwiony wbrew woli i potrzebie kupców. — W poprzednim naszym artykule wskazaliśmy, że firma „Przewóz“, ciesząca się szczególną protekcją naszych lokalnych władz kolejowych, nie pozyskała jeszcze dotychczas zaufania krakowskiego kupiectwa, że raczej tutejsze kupiectwo pragnie utrzymywać swoje stosunki handlowe z dotychczasowymi firmami spedycyjnymi i że dążyć będziemy stanowczo do tego, by nie narzucano nam z żadnej oficjalnej strony stosunków handlowych, przez nas wcale nieupragnionych. —

Wspominaliśmy także o tem, że nie chodzi nam tak dalece o ochronę interesów istniejących od dawna firm spedycyjnych, bo te niewątpliwie same to uczynią. Jednak w każdym razie wyrazić musimy niepomierne zdziwienie, że władze kolejowe chcą pozbawiać zarobku firmy handlowe, istniejące od dziesiątek lat i opłacające podatki w niemałej mierze. — Chodzi nam atoli głównie o naszą własną wygodę, a tę mamy zagwarantowaną w dotychczasowych naszych stosunkach z dawnymi firmami spedycyjnymi, a nowych nie pragniemy i nie szukamy. — Gdybyśmy to uczynić chcieli, niechaj wybór nasz będzie swobodny i niezależny zupełnie od niepowołanych do tego czynników. —

Innego zdania jest tutejszy zarząd towarowej stacji, mimo, że także Izba wypowiedziała się już przeciw jego praktykom. Za każdą cenę chce faworyzować nową, zupełnie nam nieznaną firmę, aczkolwiek w niezliczonych, znanych nam wypadkach, kupcy krakowscy protestują przeciwko temu. —

Kupcy, korzystając z przysługującego im prawa zgłaszają deklaracje, że zwieźnieniem towaru ze stacji do ich magazynów zajmie się ta lub owa firma

spedycyjna, udzielając teje podpisanych pełnomocnictw, — Jednakowoż zawiadomstwo stacji towarowej nie kontenuje się tem i w wyszukiwaniu trudności dochodzi tak daleko, że żąda od kupców, znanych zawiadomstwu doskonale od całego szeregu lat, notarialnych legalizacji podpisów, sprowadzenia świadków i t. p.

Czas istotnie najwyższy, by tego rodzaju szykanom kres położyć! Nie uchodzi, by urzędy państwowe angażowały się w tak jawny sposób na korzyść pewnych, wyszukanych firm. dając im w ręce niesłychany przywilej, niemity zresztą dla stron interesowanych.

Kupiectwo żąda, by nie mieszano się do jego spraw i zostawiono je w zupełnym spokoju. — Tożkiem naszych interesów zajmujemy się sami, zaś kolej nie poniesie na tem żadnej szkody. —

Jeszcze raz więc zwracamy uwagę, że nie ścierpimy tego rodzaju anomalji i mamy nadzieję, że tym razem ze skutkiem. — W przeciwnym razie pójdziemy do wyższych władz i postaramy się na pewno o to, by uzasadnione nasze żądania były należycie respektowane. —

Sf.

Zygzaki.

1

Przypomnijmy sobie czasy przedwojenne:

Kupiec sprowadzał towary na kredyt. Wskutek zastoju lub wskutek konkurencji, nie mając gotówki do wyrównania zobowiązań — bankrutował. Bankrut był ścigany przez sądy przysięgami manifestacyjnymi, egzekucjami albo dochodzeniami karnymi o krydzie lekkomyślnej, bądź oszukańczej. Społeczeństwo się nim brzydziło, i wykluczało go ze swego grona. Jeżeli obecnie o tem mówimy, to czynimy to dlatego, by wykazać, że były czasy, w których bankrutem nazywano tego, kto tracąc na kupionym towarze, stał się niewypłacalnym.

2.

Obrazek z czasów wojny:

Kupiec sprzedaje coraz mniej towaru, bo za otrzymane pieniądze dostaje go coraz mniej. Kupiec się skarży, że traci stale na swym majątku, — społeczeństwo się skarży, że jest wyzyskiwane. Obie strony stają się powoli niewypłacalne.

Pytanie, kto z nich jest bankrutem?

8.

Do urzędu walki z lichwą zgłasza się strona, że ten lub ów kupiec sprzedaje towar za drogo. Przeciw kupcowi wytacza się postępowanie karne o „pobranie oczywiście nadmiernej ceny“. Pytanie, kto z obu stron ma rację, czy ten, który zrobił doniesienie o lichwie, czy ten, który stoi pod tem oskarżeniem? Ten sam osobnik, który zrobił doniesienie, pobierał przed wojną dziennie 3—4 koron za znośenie węgla, dzisiaj bierze za tę samą czynność 100 mp. za znośenie 50 kg. węgla, czyli 5-6000 mp. dziennie. Kto z obu stron popełnił lichwę?

4.

Robotnik, zarabiający 2000 i więcej marek — nie da sobie powiedzieć, że jego zarobek jest lichwiarski. Przeciwnie, będzie się stale wymawiał tem, że za 2000 mk. dostanie dzisiaj mniej chleba, węgla, mleka, masła, mięsa lub koszul jak przed wojną. To samo mówi kupiec.

5.

Jest to niemal analogicznie z adwokatem lub lekarzem, rzemieślnikiem czy przemysłowcem. Mówimy, że wyzyskuje jedna klasa drugą. A mimo to woła się i wmówiło się w całe społeczeństwo, że tylko jest jeden stan kupiecki, który wszystkich wyzyskuje.

Znanem jest, że tam, gdzie panuje wyzysk, musi się tworzyć majątek. Czy mamy jeszcze naszym czytelnikom wykazać, że w miejsce pełnych magazynów i składów dorobili się kupcy pustych półek, a garść bezwartościowych banknotów stanowi ich majątek. Czy to nie jest bankrutem w całej swojej groźbie?

6.

Czy mamy wykazywać, jak biedny kmiotek z przed wojny zebrał pełne wory pieniędzy, czy codziennie mamy zarejestrować ustawy sejmu, który uchwała dla chłopów coraz to nowe przywileje? Powód, dlaczego się tak dzieje a nie inaczej, leży w kupiectwie samem. Zakrzyczany kupiec sam nie potrafił się obronić. Stworzono dla niego ustawy z prawem miejsca wypoczynku w kryminale, w czasie, gdy całe społeczeństwo żyło, bo żyć musiało z wyzysku.

7.

W urzędzie rozjemczym. Pozwany emeryt radca skarbowy jako gospodarz. Powódki, dwie mocno wyperfumowane panie, żądają od lichwiarskiego gospodarza reparacji wodociągu. Pozwany odpiiera to żądanie twierdzeniem, że oddał wodociągi w porządku, a nie ma dochodów na reparację. Sędzia wyrokuje: na rachunek gospodarza dać sobie wodę przynieść. Powódki: przecież my zapłacimy dziennie za wodę tyle, ile mamy wedle ustawy miesięcznie zapłacić za czynsz z trzech pokoi, z czego będziemy mogły lichwiarskiemu gospodarzowi te wydatki potrącić?

R. Pfeffer

Ankieta.

Z Red. Otrzymujemy w sprawie szkół handlowych następujący list:

Czego domagamy się od wykształconego kupca? Jeżeli na to pytanie mamy odpowiedzieć, to żądamy od kupca prócz ogólnych wiadomości realnych także wiadomości ekonomicznych, by znał dokładnie geografię handlową, traktaty handlowe, ustawodawstwo handlowe i wekslowe, ustawodawstwo o pomocnikach handlowych, o spółkach akcyjnych, o spółkach z ograniczoną poręką, o spółdzielniach i firmach, jakoteż rejestra handlowe. Kupiec taki znać musi całe ustawodawstwo podatkowe i przemysłowe, o ile one jego dotyczą, musi znać taryfę celną, taryfę kolejową, ustawy o giełdach i usancach giełdowych.

Piły gatrowe

taśmowe, cyrkularne i trackie, noże do heblarek, pasy popędowe, rzemyki do pasów, węże parciarne i gumowe, toczki szmirglowe, pilniki, stal oraz narzędzia warsztatowe, dalej wiertarki maszynowe, szlifierniki, kuźnie, smar i oleje, szczeliwa w płytach i warkoczach, jakoteż wszelkie przybory techniczne dla tartaków, kopalń i warsztatów.

Maszyny budowlane: mieszarki betonowe i do wapna, wyciągi i windy, kasary, łamacze kamieni i kompletne szutrownice, bagrownice, wielokrążki, lewary i pompy budowlane, natychmiast do dostawy:

Biuro Techniczne

Inż. Józef Weingrün

Kraków, plac Groble 17-19

Numer telefonu 2145.

Towaroznawstwo, praktyczne i teoretyczne, gruntowna znajomość rachunkowości i buchalterji handlowej i bankowej, wyrobiony zmysł organizacyjny dla organizowania wewnętrznej służby biura i handlu. Znajomość języków żywych, stenografji, pisanie na maszynie, sztukę zakupna i odpowiedniej sprzedaży.

Od kupca inteligentnego wymagać musimy znajomości kalkulacji, znajomości obejścia się z detalicznym konsumentem, któremu musi zaimponować doborom towarów, możliwością przedkładania odpowiedniego towaru, zrozumieniem psychy klienta, znajomością reklamy i urządzeniem wystaw w sklepie. Przyzna każdy, że to, czego tu wymagamy, jest zagranicą dawno przez średnie kupiectwo osiąganą, u nas, przy naszym minimalnym handlu, tacy kupcy nie znaleźliby dostatecznego może zajęcia. Celem osiągnięcia wiedzy, wobec bardzo małej praktyki, trzeba by stworzyć u nas wszechnicę handlową, do której uczniowie niżej lat 18 nie powinni być przyjęci. Jeżeli nasz handel ma być kiedyś łańcuchem między Zachodem i Wschodem, to ten program nauki jest raczej za małym; nasze obecne uczelnie oczywiście nie dają nam ani doświadczonych kupców, ani nawet kwalifikowanych urzędników lub pomocników handlowych. Jeżeli tu i ówdzie znajdujemy zdolniejszego kupca, to zawdzięcza on to własnej niezmorwanej pilności i inteligencji.

P.

Co kupiec wiedzieć musi:

Pierwsza połowa daniny płatną jest dnia 8 marca 1922 wedle podatku zarobkowego, druga połowa daniny płatną jest w 8 tygodni po dniu łatności pierwszej połowy daniny.

Podatek obecnie obowiązujący wszystkich bez wyjątku kupców i przemysłowców:

10-krotny podatek przemysłowy

25 proc. dodatek na Izbę handlową

dodatek za każdy lokal lub skład

podatek z kierownika lub subiekta

podatek od zysków

100 proc. dodatek na rzecz gminy tytułem zaliczki na 2 prom. podatku od obrotu,

podatek dochodowy

stemplowa opłata 2 prom. od rachunków

" " 5 " " potwierdzeń odb.

nowy podatek gminny od lokali sklepowych

" dodatek " 25 proc. (zamiast 10 proc.) od podwyższonego zasadniczego czynszu.

Jako czynszowy podatek

nowy dodatek gminny do 50 proc. (zamiast 25 proc.) od podwyższonego zasadniczego czynszu

wodociagowy podatek

Opłaty do kas chorych

" od zakładu ubezpieczeń 1 proc. poboru od personalu

Potrącić personalowi podatek dochodowy.

Ubezpieczyć lokal od ognia, od włamania, od odpowiedzialności cywilnej. Zagraniczne rachunki ostemplować. Nie przyjmować poświadczeń nieostemplowanych.

Personalowi płacić, by mógł wyżyć i nie potrzebował szukać nielegalnego dochodu z majątku kupca.

Ustawa walki z lichwą żąda, by sprzedać towar w cenie nabycia plus godziwy zysk. Minister skarbu żąda kolosalnych zarobków od was byście mogli wypłacić na czas podatki.

Rząd toleruje wbrew Konstytucji i ustawom karnym bojkot kupiectwa żydowskiego.

Pamiętajcie nie popierać dzienników, które popierają ideę „Swój do swego“, bojkotujących was.

Bez własnego organu, który was broni, nie moglibyście się ostać.

W sprawie monopolu tytoniowego.

Do Wysokiej Komisji Skarbowo budżetowej

Sejmu Rzeczypospolitej na ręce

JW Pana posła Wierzbickiego

w Warszawie.

Gmach Sejmu.

„Krakowskie Stowarzyszenie kupców“, największa zawodowa organizacja kilku tysięcy samoistnych kupców m. Krakowa, poczuwa się do obowiązku przedłożyć Wysokiej Komisji w sprawie projektu rządowego o monopolu tytoniowym następujący

M e m o r j a ł:

I. Projekt rządowy o monopolu tytoniowym jest produktem doktrynerów-ekonomistów nie mających nic wspólnego z realnym życiem gospodarczym. Da-

WŁAMANIE ODTĄD WYKLUCZONE

przy użyciu naszych aparatów „ALARM“ elektro-magnetycznych automatów rtęciowych niezbędne dla: kass, kasetek, biurek. maszyn do pisania, szaf, chroni każde

drzwi, okna, mieszkania, sklepy stajnie etc.

T A N I E!!!

Pojedyncza konstrukcja.

Niezawodne funkcjonowanie.

Generalny reprezentant **BIURO TECHNICZNE**

Adres telegr. „HASPIRA“ Kraków

HENRYK SPIRA

Kraków Zwirzyniecka 23.

wne teorie ekonomiczne, zmierzające do zagarnięcia przez państwo środków produkcji, teorie, które definitywnie zbankrutowały zarówno na zachodzie, jak i w bolszewickiej Rosji, znalazły w projektodawcach o monopolu tytoniowym swych wielce spóźnionych reprezentantów. Dzisiaj nikt i nigdzie nie ratuje skołatanych finansów państwowych **monopolizowaniem** środków produkcji i pewnej gałęzi handlu w ręku państwa, lecz przeciwnie, wszyscy najświetlejsi ekonomiści światowi widzą we **wolnym** rozwoju produkcji i w wolnym handlu owe paladja, gwarantujące rozkwit przemysłu i handlu, a co zatem idzie, nieprzebrane źródła dochodów skarbowych. Podpisane „Krakowskie Stowarzyszenie kupców“ konstatuje z całą energią i bezwarunkowo, że z projektodawcami monopolu tytoniowego nie ma nic wspólnego, że za nimi nie stoi ani nie udziela im swego moralnego poparcia. A konstatujemy to dlatego, że z otoczenia autora projektu o monopolu tytoniowym, p. Ministra Michalskiego odczytują się głosy, jakoby sfery przemysłowe i handlowe całej Małopolski stały w sprawie monopolu tytoniowego za projektem rządowym. Jest to bajka, powstała prawdopodobnie stąd, że pewna grupa posłów małopolskich, nie mająca i nie szukająca kontaktu ze swymi wyborcami ze świata handlowego, użycza ze względów politycznych parlamentarnego poparcia obecnemu ministrowi skarbu. Krakowskie sfery kupieckie, nie pytane nigdy o zdanie w sprawie monopolu tytoniowego, którego zaprowadzenie grozi opłakany przewrotem w stosunkach gospodarczych kraju, opuszczone w tej

sprawie przez większą część swych legalnych przedstawicieli sejmowych, zmuszony jest tą drogą jak najenergiczniej zwalczać niefortunny projekt rządowy o monopolu tytoniowym.

II. Jakkolwiek Małopolska, od pokoleń do monopolu tytoniowego przyzwyczajona, nie posiada właściwie własnych tradycji związanych z wolnym handlem tytoniowym, to jednak kupiectwo krakowskie jest bezwarunkowo za produkcją i wolnym handlem tytoniowym. Stanowisko nasze opieramy na długoletnim doświadczeniu i obserwacjach, poczynionych w kraju i zagranicą. Telefony francuskie po przejściu w zarząd państwowy przyniosły 250 milionów franków deficytu. Stwierdziły to listopadowe obrady francuskiej izby deputowanych, które ponadto wykazały, że w obecnych czasach państwo nie może spełniać roli przedsiębiorcy bez poważnego uszczerbku dla danej gałęzi przemysłu. W Niemczech, gdzie wskutek krytycznego położenia skarbu, państwo wyzyskuje wszystkie dostępne źródła dochodu, nie chwyta się wszakże tak niebezpiecznego środka, jakim jest monopol tytoniowy, gdyż wie, że tylko wolność handlu i nieodłączalna od niej inicjatywa prywatna dają gwarancję rozwoju danej gałęzi, a co za tem idzie, są źródłem wzmożonych dochodów skarbowych. Monopole tytoniowe nie opłacają się we Francji i Włoszech, zatem w państwach o ustalonych stosunkach gospodarczych i świetnie funkcjonującym aparacie państwowym—a cóż dopiero w państwie tak młodem jak Polska, nie posiadającym

ani ustalonego, ani czynnego bilansu handlowego, ani pieniądza określonej wartości, ani aparatu administracyjnego, który dopiero znajduje się in statu nascendi! Zaprorowadzenie w tych warunkach monopolu tytoniowego jest eksperymentem wielce ryzykownym, który może fatalnie zaciążyć na całej naszej przyszłości gospodarczej. Zaprorowadzenie monopolu pociągnie za sobą konieczność wykupna kilkudziesięciu prywatnych fabryk tytoniowych w Poznaniu i w Kongresówce, na co państwo będzie musiało wydać fantastyczną ilość miliardów dzisiejszej zdeprecjonowanej wartości naszego znaku pieniężnego. Skąd obecny zarząd skarbowy weźmie na ten cel potrzebną gotówkę, pozostanie tajemnicą autorów koncepcji monopolowej, boć trudno przypuścić, aby p. minister skarbu drogą emisji, czyto nowych serii pieniędzy papierowych, czyto jakichś „biletów tytoniowych“ chciał powiększyć chaos walutowy, pod którego obuchem cierpi całe nasze życie gospodarcze. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że obecna sytuacja gospodarcza państwa absolutnie nie pozwala na owe ryzykowne operacje kredytowe, nierozwalnie związane z prowadzeniem monopolu. Do wykupna fabryk prywatnych może przystąpić tylko państwo, stojące na niewzruszonych podstawach finansowych.

III. Nie ulega żadnej wątpliwości, że skarb państwa potrafi osiągnąć znacznie większe dochody przy systemie banderolowym, aniżeli przy systemie monopolowym. Zwolennicy monopolu, nie będąc w stanie obalić oczywistych rezultatów cyfrowych syst. banderolowego, przewyższającego z górami w dwójnasób dochody możliwe do osiągnięcia przy systemie monopolowym, operują własnym argumentem o możliwości, ba, pewności pojawienia się fałszywych banderol, które skarb państwa narażą na znaczną szkodę! Jest to argument nie wytrzymujący najlżejszej krytyki, gdyż państwo posiada w swym ręku dość środków ustawowych do uduszenia w zarodku ewentualnych zakusów zbrodniczych elementów, któreby się puściły na fałszowanie banderol. Idąc po linii argumentacji przeciwników systemu banderolowego, rząd powinien się wyrzec raz na zawsze drukowania pieniędzy papierowych, skoro tu i ówdzie pojawiają się w obiegu fałszyfikaty. Na to atoli się nie zanoszą, gdyż rząd nadal drukuje pieniężne znaki obiegowe, ściągając z całą snrowością prawa fałszerzy. Dlaczego zaś miałby rząd zarzucać system banderolowy tylko z powodu możliwości fałszowania banderoli, pozostanie tajemnicą autorów tej osobliwej koncepcji!

IV. Każda gospodarka państwowa w przedsiębiorstwach przemysłowych, obliczonych na zysk, jest kosztowna, nieudolna i mijająca się z celem. Uczy nas tego doświadczenie, płynące z gospodarki państwowej czy to na kolejach, czy to w salinach, lub domenach państwowych. Jedynie gospodarka państwowa w zakresie tytoniowym ma dać dziesiątki miliardów i uzdrowić nasze opłakane finanse. Jest uzasadniona obawa, że optymistyczne obliczenia, w tym kierunku dokonane, uczynione zostały dla zamydlenia oczu bezkrytycznym rzeszom poselskim.

Podpisane „Krakowskie Stowarzyszenie kupców” mogłoby jeszcze przytoczyć znaczną ilość argumentów, przemawiających przeciw monopolowi. Ograniczamy się atoli do powyżej podanych, żywiąc nadzie-

ję, że i Jaśnie Wielmożny Pan Poseł poprowadzi kampanię w dalszym ciągu, aż do bezwzględnej obalenia niefortunnego projektu rządowego na plenum sejmu.

Kraków, dnia 26. lutego 1922.

Zjazd kupców żydowskich w Brześciu litewskim,

który odbył się w ubiegłym tygodniu, przemienił się w wielką manifestację patriotyczną na rzecz przynależności państwowej i na rzecz Naczelnika Państwa.

Zjazd był obesłany przez 90 delegatów i z tego obrad, które się odbywały przy współudziale władz skarbowych i rządowych — dowiedział się dopiero szeroki ogół, jak nieudolnie nasze władze wykonują wobec bezbronnej ludności na kresach ustawy.

Zniszczone kresy, które bodaj najbardziej ucierpiały na wojnie, stały się terenem ekspropriacji kupiectwa przez organa skarbowe. Stwierdzili to na podstawie licznych faktów mowcy. Między innymi powiedział p. Truskier:

„Tu na kresach ma być położony kamień węgielny dla wznowienia handlu ze Wschodem. Żydowskie kupiectwo, nie zorganizowane, zostaje obecnie pod tyranią niektórych urzędników, którzy nie zwracają uwagi na zupełne zniszczenie ekonomiczne kupiectwa, żądają podatków i danin, przekraczających cały majątek podatników. Handel i przemysł w Polsce ugrunтовany, rozbudowany został pilnością, pracowitością i przedsiębiorczością Żydów, którzy jako pionierzy przyczynili się do stworzenia przemysłu i handlu na skalę europejską w Polsce. Chcemy dalej pracować dla dobra państwa, nie dopuścimy atoli do rozdzielenia handlu i przemysłu na handel i przemysł „katolicki i żydowski“.

Oświadczamy, że żadne ograniczenie nie będzie w stanie nas wyeliminować z naszego warsztatu pracy i te ograniczenia, wobec nas stosowane — przyniosą państwu nieobliczalne szkody. My żądamy wolności handlowej dla wszystkich, którzy mają chęć i zdolności się temu zawodowi poświęcić. My chcemy, by handel na szerokim fundamencie rozwinął u nas znaczny przemysł. Ostrzegamy rząd, by nie poszedł na lep agitacji „Rozwoju“ i endeków, bo to oznacza dla nas igranie z ogniem. Mowca żąda jasnego sprecyzowania żądań, celem zmanifestowania naszych życzeń“.

Zjazd między innymi uchwalił następujące rezolucje:

Zwrócić się z nagłym wnioskiem do Sejmu w sprawie konieczności wydania noweli do ustawy, która to nowela określi

- 1) znacznie mniejszy wymiar daniny oraz wstrzymać ściąganie daniny, rozkładając je na dłuższe raty,
- 2) wyda polecenia urzędów podatkowym, by przy wyznaczeniu podatków liczono się więcej z miejscowymi organizacjami kupców.
- 3) Zjazd stwierdza brak kredytu dla handlu, wierząc w inicjatywę prywatną, domaga się ulg przy zakładaniu akcyjnych i spółdzielczych przedsiębiorstw kredytowych.

Zjazd wzywa Stow. Kupieckie do bezzwłocznego powoływania do życia instytucji kredytowo społecznych.

- 4) Zjazd stwierdza, że jedynie niedostateczne uświadomienie i brak energicznego przeciwdziałania ze strony władz centralnych — umożliwia wydanie hasła bojkotu handlu żydowskiego i żydowskich towarów. Zjazd potwierdza, iż handel żydowski jest handlem polskim, podobnie jak towary żydowskie są polskimi towarami. Posiadamy demokratyczną konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej. Rzeczą jest rządu przeciwdziałanie agitacji, prowadzonej przez reakcyjną prasę w całej Polsce.
- 5) Zjazd stwierdza, iż nieodzownym warunkiem ożywienia gospodarczego i społecznego jest zawodowe zjednoczenie kupców. Dla obrony słuszych interesów handlu i przemysłu w Polsce winno to zjednoczenie posiadać przedstawicieli swoich w Sejmie i senacie. W tym kierunku należy wyężyć wszystkie siły, od tego bowiem zależy przyszłość handlu i przemysłu w państwie.

Z aktualnych spraw.

Zgromadzenie z dnia 26. b. m.

Przy bardzo licznym udziale krakowskiego kupiectwa otworzył p. r. **Schechter** zgromadzenie, celem omówienia grożącego zmonopolizowania przemysłu tytoniowego w innych dzielnicach Polski, gdzie monopol dotychczas nie był wprowadzony. Chociaż sprawa ta bezpośrednio dotyczy kupiectwa i przemysłowców Kongresówki i Poznania, musimy przecież łącznie z nimi pójść, gdyż my mamy już doświadczenie do czego monopolistyczna gospodarka doprowadza. Mowca podnosi, iż gospodarka państwowa stale wykazuje deficyt, że ten deficyt zostaje następnie przerzucony we formie ciężarów na ludność, która dzisiaj ciężko pod ich brzemieniem cierpi i stwierdza, że Polskę uratować może tylko wolny handel. Jakie konsekwencje zaprowadzenie monopolu ze sobą przyniesie nie trudno będzie odgadnąć. Odbierze się warsztat pracy dotychczasowym posiadaczom, a da się protekcyjnym. Dlatego kupiectwo ma łopolskie solidaryzuje się z ruchem kupiectwa z innych dzielnic Polski walczącego przeciw zaprowadzeniu monopolu tytoniowego i oświadcza, że gorąco go w tem popierać będzie, tembardziej że kupcy małopolscy żądają ze swej strony zniesienia monopolu tytoniowego w Małopolsce.

Mowca przedkłada rezolucję, która przez aklamację przyjęta została. Rezolucję zsmieszczamy niżej.

Następny mowca p. **Dr. Salpeter** referuje o obecnie obowiązującej ustawie o podatku dochodowym. Ze względu na to, iż referat jego wymaga zaznajomienia się wszystkich z ustawą, zamieścimy interesujące wywody mowcy w osobnym artykule w następnym numerze „Przeglądu Kupieckiego”. Tu tylko zasadniczo podać należy, iż stawki podatku dochodowego w brzmieniu dotychczasowej ustawy są wprost horendalne dla wszystkich, i tak podał

mowca iż najniższa stawka wolna od podatku dochodowego wynosi obecnie 2500 mkp. dochodu rocznego względnie 12000 mkp. w Krakowie. Kto zatem ma dochód roczny 2500 mkp. względnie 12000 mkp. jest wolny od płacenia podatku dochodowego. Powyżej tej sumy wszyscy obowiązani są płacić ten podatek i to progresywnie w ten sposób, iż przy dochodzie 2500—3000 mkp. podatek dochodowy wynosi 0.5 procent dochodu, przy dochodzie od 100.000 — 110.000 mkp. 11.3 proc. t. j. 12485 mkp., przy dochodzie od 490000—500000 mkp. rocznie 25 proc. tego dochodu t. j. aż 125000 mkp. Od 500000 mkp. w górę dolicza się ponadto progresywnie jeszcze pewne procenta od 1 proc.—10 proc. tak iż na przykład przy dochodzie 5 milionów mkp. wyniesie podatek 35 proc. od tej sumy, Mowca stwierdza, że stawki podatku dochodowego są zbyt wysoko obrane, nie odpowiadają faktycznym dzisiejszym stosunkom walutowym, i wymagają absolutnie zmiany. Równocześnie podał mowca, iż obowiązek składania fasji został przesunięty do 1 maja br.

P. Pfeffer podaje, że wkrótce ma wyjść nowela, która zmieni te stawki.

P. Monderer omawiając nasz dotychczasowy system opodatkowania stwierdza, że w tej różnorodności podatkowej nikt się już dzisiaj nie wyznaje. Ludność chce płacić, ale o ile te podatki nie przekraczają faktycznej możliwości płatniczej kontybuentów. Mowca jest zdania że najlepsze wyjście z obecnego chaosu podatkowego byłoby, gdyby skontygentowano te różne podatki w jeden, tak iż każdy płaciłby jeden podatek. I rząd i ludność wiedziałaby wiele i kto może płacić.

P. Reich nawiązując do poruszonej przez **Dra Salpetera** kwestji ustanawiania komisji szacunkowych podaje, że nie wybory Rady miejskiej, albo nominacje rządowe członków komisji, powinny być miarodajne do ustanawiania komisji szacunkowych, lecz bezpośrednio wybory kontybuentów podatku dochodowego, i żąda by w tym kierunku na zmianę przepisów ustawy pracować. Do tego koniecznem jest poparcie „Przeglądu kupieckiego”, gdyż drogą naszej własnej prasy wszystko uzyskać potrafimy.

P. Horowitz nawiązując do mowy p. **Reicha** stwierdza, że jakościowo w komisjach szacunkowych jesteśmy doskonale zastąpieni, ilościowo jednak mniej, i dlatego żąda mowca byśmy celem ochrony na przyszłość odpowiednio do naszej siły socjalnej na ilość członków większą wagę kładli. W rzeczy samej podaje mowca, że dotychczasowy system podatkowy zmusza nas do deficytowej gospodarki prywatnej. Żyjemy bez budżetu, gdyż płacić musimy samych podatków więcej, aniżeli nasz czysty dochód przynosi. Mowca podaje iż jednostka, której obrót roczny wynosi, przypuścmy u kupca, 5 milj. mkp. a której dochód wynosi mp. pół miliona, musi płacić podatku patentowego w Krakowie 165 tysięcy tytułem podatku patentowego, 165.000 jako dodatek gminny 41250 mkp. jako 25 proc. dodatek dla izb handlowych, 125.000 jako podatek dochodowy, 10.000 jako obrotowy, 18.000 wodociągowy 1800 mkp. jako podatek od gablotek, następnie od elektryki od personalu i t. p., tak iż w zasadzie, osoba której dochód wynosi 1/2 milj. mkp. rocznie, płacić będzie musiała powyżej tej sumy. Ten sposób opodatkowania złamie doszczętnie kupiectwo.

Po wywodach p. Taffeta i Bohrer'a p. r. Schechter reasumując na wywody mówców podaje, iż w zasadzie podatek dochodowy byłby najsprawiedliwszym. Obecna tendencja na świecie jest za zdemokratyzowaniem podatków we formie podatku dochodowego. Naturalnie wszystkie inne podatki nie wypełniają swego zadania. Kupiectwo chce płacić, gdyż skarb tego żąda, podatki muszą być płacone, i od tego nikt się nie usuwa, lecz niech nam rząd przynajmniej da tę pewność iż jeśli dzisiaj naruszamy nasz majątek, a przez to naszą zdolność wytwórczą, nie wlewamy nasz majątek w próżną będkę bez dna. Jeśli tę pewność będziemy mieli, wówczas do ofiar jesteśmy skory. Gospodarka bowiem deficytowa państwowa wywołać musi z natury rzeczy i deficytową gospodarkę u osób prywatnych.

Rezolucja.

- I. Zgromadzeni dnia 26. II. br. kupcy krakowscy protestują energicznie przeciw rozszerzeniu monopolu tytoniowego na inne dzielnice Polski w których dotychczas nie istniał system monopolu tytoniowego, i żądają zniesienia tego monopolu w Małopolsce, gdyż tylko wolny handel zdoła uzdrowić nasze stosunki gospodarcze.
- II. Oświadczają, iż monopole państwowe wykazały całą niedorzeczność utrzymania systemu gospodarki monopolowej, albowiem są one deficytowe i nie tylko, że naruszają skarb państwa, ale nie odpowiadają potrzebom ludności tak pracującej, jak i konsumującej. W konsekwencji powodują, że skarb państwa celem ratowania swojej deficytowej gospodarki narzuca na wszystkie warstwy ludności, a w szczególności na ludność miejską coraz to cięższe podatki, które chybiamy również celom, gdyż osłabiają zdolność płatniczą kontrybuentów. Ostatnie czasy wykazały dowodnie, że tylko prywatna inicjatywa kupca i przemysłowca wyratować może państwo z tej sytuacji w jakiej się obecnie znalazło, wykazały również, że wszędzie gdzie rządy dążyły do ograniczenia tej inicjatywy bądź to we formie reglamentacji, czy monopolów ani potrzebom ludności sprostać nie zdołały, ani produkcję odpowiednio uregulować, tak iż w końcu siłą faktów rządy nasze zmuszone zostały do wprowadzenia choć pod pewną jeszcze pokrywką wolnego handlu. Wrócenie z powrotem do dawnego systemu wykazuje, iż rząd nasz obecny, ma na oku wyłącznie względy fiskalne, które jak dotychczas doprowadziły do ujemnych skutków.

Rozszerzenie monopolu tytoniowego na resztę dzielnic Polski zniszczy wszystkich kupców i przemysłowców pracujących w tych dzielnicach.

Zgromadzeni kupcy krakowscy reprezentując poważny odłam ludności pracującej stwierdzają, że tylko wolny handel uzdrowić może nasze stosunki

gospodarcze i przeprowadzić sanację finansów państwa.

Zaniepokojeni zamiarem rządu wprowadzenia monopolu tytoniowego w innych dzielnicach Polski przyłączają się z gorącym poparciem do kupców i przemysłowców z reszty dzielnic Polski walczących o swój byt, i wzywają wszelkie bratnie organizacje, by również przyłączyły się do tego protestu.

Rynek towarowy.

Handel znów wchodzi w stan chorobliwej koniunktury i ma wszelkie symptomy „dzikiej koniunktury“, przerwanej w październiku u. r. Nie wiemy czy nie zajdzie ponowne przesilenie. Chwilowo jeszcze jest to tylko stan podgorączkowy, jak to się u nas od lat dzieje, skoro towar tanieje, nie znajduje nabywcę, a nawet kupcy światlejsi nie mogli obecnie nagromadzić zapasu na wiosenny sezon — z powodu braku gotówki. Obecnie mamy zwiększony popyt w chwili, gdy barometr obcych walut wskazuje znów stan wysoki. Przemysłowcy tekstylni podają, że bawełna i wełna jest wskutek zwyżki dolara i franka droższą, garbarze i fabrykanci obuwia podają, że obecnie droższy jest surowiec. Słowem towary są obecnie już około 100 proc. droższe, jak w listopadzie 1920 roku.

Możemy stwierdzić, że nasz handel jest minimalny z powodu braku środków pieniężnych i z powodu zubożenia kupiectwa, wystarczy np. podać, że ceny obecnie zbliżają się w wielu zawodach do cen z końca września, a nie jest wykluczonem, że je niebawem prześcigną. Zapasy są w handlu (tekstylia, korzenie, skóra i obuwie) minimalne. Cło na importy prohibicyjne. — Czy obecny sezon będzie znów katastrofą dla handlu i przemysłu z powodu wahań walutowych — kto to dziś może przewidzieć?

Skóry twarde, mimo dość znacznego popytu u nas, nie osiągają ceny nowych importowanych towarów. W Warszawie był ruch ubiegłego tygodnia mały. Cena w detaju za dobre krupony czeskie notują 3900.— za kg. hurtownie 3600.— średnie skóry z garbarni Pfeifferow kosztują 2100.—, ciężkie 2400.— Wiedeń: Garnitury 4300 koron wiedeńskich.

Skóry miękkie cielece boks stale u nas poszukiwane, ceny fabryczne za towar dobrego gatunku dochodzą do mp. 1000.— za stopę, za lichszy towar do 700.— mp. Inne gatunki wykazują zwyżkę. Rindbox 800.— mkp.

Radom Panuje znów strejk; robotnicy żądają 30 proc. podwyżki. Fabrykanci zobowiązali się nie uwzględnić żądań robotników. Ceny za boks I. 1350 marek Nr. 2 1000, Nr. 3.-950 Nr. 4.-900.

Firmy Dobinjeckie „Wenus“ lub „Współpraca“, żądają za stopę skóry 800-650 mkp.
Surowe skóry cielece notowały już 3000 wskutek strejku cena się obniżyła na 2500 do 2400.

Kolonialne,

Ryż

Burma II w Gdańsku, przy ożywionym ruchu 13.40 mk. tendencja zwykła. Ryż Burma z nowych zbiorów (dostawa maj, kosztuje 14 szylingów 9 pensów za 50 kg.

Herbata.

Orange Pecose Ceylon cif Gdańsk w centach holenderskich za kg. 210.— Herbata Orange Pecose Indian cif Gdańsk w centach holenderskich za kg. 148.— Herbata Orange Pecose Jawa cif Gdańsk w centach holenderskich za kg. 100.— Herbata Sonchong cif Gdańsk w centach holenderskich za kg. 92.— Herbata Sonchong w Warszawie w markach polskich za kg. 2000.— Herbata Orange Pecose w Warszawie w markach polskich za kg. 2400.— U nas zapasy wyczerpane, popyt dobry.

Kawa:

Ostatnio były ceny brazylijskie o około 6 pensów wyższe. Rynki światowe wykazują wzmocnione tendencje. W Gdańsku znaczne obroty. Ceny cif Gdańsk:

Santos minimal	40.—	mk. n.
„ ordinary	44.—	„
„ regular	47.—	„
„ good	52.—	„
„ superior	60.—	„
„ prime	64.—	„
„ myta	89.—	„

W Warszawie Rio 1150.— mp. za klg.
Santos 1200.— mp.

Kakao

w proszku w Warszawie: angielskie za kg. 725.— inne gatunki 650.— mp. holenderskie za kg. 750.—

Zboże:

Mimo alarmu „Rzeczypospolitej“, skwapliwie powtórnego przez inne bezkrytyczne czasopisma, ceny pszenicy są ciągle zwykłe, cena obecna 150.— mp. Warszawa, mąka pszenna 230—280.— mąka żytnia poznańska 140—160 mp. Także inne cerealia i nasiona wykazują podwyżkę cen.

Pszenica: Żyto na giełdzie Nowojorskiej wykazuje tendencję nadal zwykłą, ceny podniosły się o 35—40 proc.

Futra:

Na ostatniej licytacji giełdowej w Londynie wysprzedano wszelkie oferowane towary. Ceny niektórych gatunków wykazują zwykłość 10—20 pr.

Futra

W Lipsku ceny się podniosły. Na wszelkie towary znaczny popyt.

Juta i guma są obecnie tańsze jak przed wojną.

Chemikalja: Soda żrąca 128° (Aetznatron) solvay 330.— mp. Soda amoniak towar eksportowy 100.— mp. Popyt zagranicy znaczny.

Przetwory naftowe. Parafinę białą z pozwoleniem wywozu 18 50 mkn. asfalt w kraju 50 mkp. waselina żółta w kraju 150 mkp. olej cylindrowy 220 w kraju 250.— bez opakowania.

Cukier

Polska ma na eksport 9000 wagonów.

Jedwab

i towary jedwabne mają niebawem być dozwolone do przywozu.

Farmacetyczne artykuły wykazują dość znaczną zwykłość. Niemal codziennie podwyższają niemi. fabrykanci swoje ceny. Speculanci zaczynają w Gdańsku magazynować towary.

Żelazo

Niem. producenci podwyższyli swe ceny za lane żelazo luksemburskie na 2894 mk. n., drut izolacyjny o 40-60 proc. Fabrykanci elektrycznych przyborów, aluminium, miedzi podwyższyli swe ceny. Fabrykanci rur o 10 proc. zamków o 10 proc., gwoździ rżniętych z 2300 proc., na 2600 proc.

Łódź

Znaczny napływ kupujących, z krajów różnych prócz z Belgii, Rumunii. Zwyżka franka i dolara spowodowała niemal zwykłość wszystkich towarów tekstylnych.

Szewiot podniósł się w cenie z 900 na 1250 mkp.

„ matowy podniósł się w tym czasie na 2400 mkp., oczekuje się na dalszą zwykłość.

Kindermana wełniane materje serje I. II. i II. zwrosły w cenie o 10 proc. taksamo „Weft“

Zgierz

Ceny za kangarn podniosły się o 10 proc. **Poznański** podwyższył ceny o 5 proc. taksamo Zawiercie Scheibler, Schlösser i inni. Białe płótna są poszukiwane i fabrykanci tylko wówczas chcą białe płótna po kilka sztuk sprzedawać, gdy nabywca kupuje towar niesezonowy.

Tulon kosztuje obecnie już 900 mkp. (nie dawno 600) chustki letnie, jedwabne i półjedwabne i nawet chustki zimowe znacznie zdrożały.

Białystok

ruch znaczny, fabrykanci udoskonalają swe wyroby podwyżka wynosi 5-8 proc.

Lwów

i Kresy ostatnio mniej kupują, twierdzą że ruch na Wschód znów ustał.

Położenie polskiego przemysłu:

Żelazo: Konsumcja spadła ponad wszelką miarę,

budowlany: wstrzymanie ruchu budowlanego — brak kredytu,

cement: ruch tylko częściowy,

ceramika: zbyt utrudniony,

włóknisty: Kryzys minął tak w Łodzi jak i Bielsku.

Gdańsk: Kupcy w Gdańsku nie chcą zakupywać nic u polskich producentów. Jest to z ich strony demonstracja przeciw wysokim stawkom celnym które obecnie i dla Gdańska obowiązują.

Z powodu mrozów Gdański port był przez kilkanaście dni zupełnie nieczynny. Ruch okrętów ustał. Ruch we wszystkich zawodach słaby. Powstaje tu wielka sortownia i odczyszczalnia pierza pościelowego. Materiał surowy skupować ona zamierza w polsce.

Z Węgier.

Traktat handlowy Polsko-Węgierski.

Wobec zerwania umowy kompensacyjnej rząd polski i węgierski wymieniły pomiędzy sobą noty, w których zapowiedziały pertraktacje w czasie najbliższym w sprawie traktatu handlowego Polsko-Węgierskiego.

W związku z tem Ministerstwo Przemysłu i Handlu zwróciło się do Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej z prośbą o dostarczenie wszelkich potrzebnych materiałów i opinii zarówno kupców i przemysłowców polskich zainteresowanych tą sprawą, jak i świata ekonomicznego Węgier. Dyrektor Izby przedstawił Ministerstwu posiadane materiały i odbył w tej sprawie kilka konferencji.

Targ poznański.

Izba Handlowa Polsko-Węgierska będzie miała na II Targu Poznańskim swój stand, w którym będzie udzielać zwiedzającym informacji co do przemysłu węgierskiego, jak również przedstawiać konkretne oferty, wykazy, statystyki i t. p.

Statut Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej

został zatwierdzony ze zmianami dokonanymi przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu i Spraw Wewnętrznych dnia 22 grudnia 1921 roku za Nr. 603. Statut będzie oddany do druku i rozesłany wszystkim członkom.

Conto P. K. O. i składki.

Dla wygody zamieszcowych członków Izba Handlowa Polsko-Węgierska otworzyła conto czekowe w P. K. O. za Nr. 3650, na które prosi wszystkich członków i instytucje o wpłacanie składek członkowskiej za rok 1922-gi w wysokości Mk. 20.000 od firmy lub instytucji oraz Mk. 7.000 od członków, zapisanych ad personam.

Giełda towarowa.

Dnia 28 stycznia giełda towarowa w Budapeszcie notowała w koronach węgierskich:

Zboże. Pszenica 2320, żyto 1500, jęczmień pastewny 1750, jęczmień browarniany 1800, kukurudza 2125, owies 1525.—

Mąka. N, O koron 38, mąka do gotowania 31, Nr. 6 do chleba 23, Nr. 7 21, otręby 12.75.

Produkty spożywcze. Słonina 116, jaja 10 — 11, śliwki suszone 100, jabłka suszone i gruszki 65.

Wino. Tegorocznego zbioru, 11⁶—12⁰ za hektolitr 2800 koron, tokajskie 3000 koron, słodkie azsu lub Mirot 4000 koron.

Papryka. Segodzińska słodka 280, półsłodka 250, różowa I g. 200, II g. 150, III g. 85.

Skóry. Wyprawione: Krupon na podeszwy 650, Box calf 220, Chevreau 250, Blank 680. Surowe: Wołowe 80, suche wołowe 150, surowe cielęce 220, suche cielęce 440, baranie 85, koranie z futrem 105, końskie solone 750, końskie suche 600.

Metale. Miedź żółta 195, czerwona 120, antymon 70, aluminium 180, nikiel 200.

Węgierska lista towarów wolnych do przywozu.

Rozporządzenie rządowe 9710/1921 zwolniło szereg towarów do przywozu do Węgier. Między, innemi, jako bardziej polski eksport interesujące, znajdują się: głykoza, melasa, nasiona buraków, lnu, konopi, koniczyny, roślin oleistych, chmiel, świnię, konie, drób, dziczyzna, skóry i futra, szczecina, pióra, puch, wszelkie tłuszcze łącznie z masłem, słoniną, parafina, olej lniany z wyjątkiem firników, faszyna, wiklina, rogi, kopyta, kości, kalafonja, smoły, przędza, płótno surowe, chodniki, ryzoty z masy papierowej, szkło i emalia, nawozy sztuczne, mączka kostna i t. d.

Zabroniono do przywozu: paprykę, margarynę, niektóre oleje, pieczywa, wędliny, konserwy mięsne i t. d.

Brak trykotaży.

Na rynku węgierskim daje się odczuć ogromny brak trykotaży.

Wełna

węgierska jest coraz bardziej poszukiwana, kupcy zagraniczni sami objeżdżają rynki węgierskie, lecz hodowcy owiec niechętnie sprzedają.

Terpentyny leczniczej i przemysłowej

poszukuje kilka firm węgierskich. Adresy w Izbie.

Wywóz spirytualji.

Na zasadzie ustawy Nr. XLI z roku 1921 została zorganizowana i upoważniona do wyłączonego wywozu spirytualji z Węgier instytucja, która pragnie oddać swe przedstawicielstwo na Polskę jednej poważnej firmie tej branży. Za-interesowane firmy zechcą się zwracać do Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej w Warszawie.

Elektryczne czajniki, żelazka, plecyki,

pragnie eksportować do Polski firma Barbetti Hermann, której oferty i katalogi są do przejrzenia w Izbie.

Eksport ziół węgierskich.

Zentrale für den Vertrieb von Heilkräutern und Nutzwachsen des Klg. Ackerbauministeriums poszukuje w Polsce odbiorców na różne zioła lecznicze.

Filmy węgierskie.

W końcu lutego przyjedzie do Warszawy Dyrektor fabryki filmów „Star“ w Budapeszcie i przywiezie ze sobą obraz p. t. „Polska Krew“.

Fabryka „Star“ poszukuje solidnego przedstawiciela branży filmowej. Zgłoszenia uprasza się kierować do Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej.

Obniżenie agio celnego na Węgrzech.

Na zasadzie ustawy Nr. 7/1922 Ministerstwo Skarbu rządu węgierskiego obniżyło agio celne od towarów, od których płaci się cło według parytetu złota, z 14.900 proc. na 11.900 proc. t. j. należy mnożyć stawki celne obecnie nie 150-krotnie, lecz 120-krotnie.

Tranzyto do Rosji.

Kilka poważnych firm węgierskich poszukuje polskie Towarzystwa dla handlu zagranicznego, które podjęłyby się tranzytowania wytworów węgierskiego przemysłu do Rosji. Oferty uprasza się nadsyłać do Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej.

P. konsul węgierski.

Dr. Bartok Władysław przyjmuje interesentów codziennie w sprawach handlowych od 12—2 i od 5—7 w lokalu konsulatu Hortensja 6.

Zmiany w budapeszteńskiej Izbie.

Dyrektor Izby handlowej Węgiersko-Polskiej w Budapeszcie, p. Job Paal, opuścił dotychczas zajmowane stanowisko. Kierownictwo Izby objął Dr. Robert Foltenyi jako sekretarz generalny z upoważnienia Zarządu Izby.

Z Anglii.

Angielskie Targi Przemysłowe, organizowane corocznie przez Departament Handlu Zagranicznego, odbędą się w roku bieżącym między 27 lutego a 10 marca.

Powodzenie, jakim cieszyły się Targi w roku zeszłym, mimo niebywałego zastoju, panującego w świecie handlowym, pozwala przypuszczać, iż w roku bieżącym obroty będą jeszcze znaczniejsze, zwłaszcza wobec stabilizacji rynków światowych.

Na Targi dopuszczone będą jedynie wyroby angielskie, wystawiane przez samych fabrykantów, w ten sposób nabywca będzie miał pewność, że kupuje wprost u wytwórcy i wobec tego płaci możliwie najniższe ceny.

Poniżej podajemy kilka ciekawych szczegółów, dotyczących Targów zeszłorocznych. Obszar placu wystawowego wynosił około 42.000 metrów kwadratowych, zaś długość przejść między kioskami na tej części Targów, które się odbyły w Londynie, wynosiła 5 i pół klm. Wielka ta przestrzeń wynosiła zaledwie 80 proc. ogólnego zapotrzebowania. Przeszło 2000 firm brało czynny udział.

Angielskie Targi Przemysłowe są niewątpliwie najważniejszym wypadkiem w roku handlowym i liczba kupców, którzy zjeżdżają się ze wszystkich stron świata aby je zwiedzić, zwiększa się każdorazowo.

Wszystkie ważniejsze gałęzie przemysłu Wielkiej Brytanji, oprócz przemysłu włókienniczego reprezentowane będą w tym roku.

Wobec tego, że znalezienie dostatecznie obszernego budynku na pomieszczenie wszystkich eksponatów jest niemożliwym, Targi odbędą się jed-

nocześnie w Londynie (The White City), oraz w Birmingham (Aerodrome Castle Bromwich), gdzie największe pomieszczenia zostały zarezerwowane.

Prawo wstępu na Targi będą mieli tylko posiadacze zaproszeń, aby tłumy ciekawych nie przeszkadzały poważnym kupcom.

Po dokładne informacje i karty wstępu należy się zwrócić do Departament of Overseas Trade, Nr. 35 Old Queen Street, w Londynie, lub też do Sekretarza Handlowego przy Poselstwie Angielskiem w Warszawie, Piękna 6.

List z Moskwy.

Mamy nareszcie wolny handel. Początkowo, gdy otwarto pierwsze kramy, były to raczej kramiki, lecz trzeba pamiętać, że bardzo gruntownie zniszczyli bolszewicy wszystko to, co należało do inwentarza sklepu. Wyglądało to wszystko, jakby ktoś toporem lub siekierą rozwalił. Gdzie tylko się oglądano, ten sam obraz dzikiego spustoszenia. Właściciele mieli nie małą pracę, nim mogli się dostać do wnętrza swych kramów. Gdyby robotnicy bolszewicy pracowali tak intensywnie, jak ci nowi pionierzy handlu pracowali — toby w Rosji inaczej wyglądało. Kramarze pracowali jak pszczoły, mężowie z żonami i dziećmi, by oczyścić od kału, od gnoju i smrodu te sklepy których dojście w wielu wypadkach dojście było zupełnie niemożliwym, tak swoją pracą bolszewicy wszystko zniszczyli.

Piwnice pod sklepami przedstawiały ponury obraz. Nim handel był dozwolonym, oczywiście niczego nie można było nabyć i wapna taksamo nie było. Obecnie wapno znalazło się, i kramy i sklepy są obecnie czyste. Skąd się nagle wzięło wapno, zapytacie? Kto to powie. Było zakopanem, tak jak dużo towarów coraz w większych ilościach zostaje obecnie odkopanem, które tam przechowano przed łapczywym bolszewikiem.

Gdy te pierwsze kramy otwarto, widziano obraz jeszcze kompletnego zubożenia. Pierwsze zapasy były ledwo garścią towaru, który można było zabrać do jednego ruksaku. Razu jednego niemal zakupiłem cały taki kram. Obecnie sytuacja się poprawia. Co tu wszystko się nie wystawia na sprzedaż? Tu samowar srebrny o wadze 18 funtów, tam drogie firanki, tu stary automobil. Handel się zwiększa z dnia na dzień, specjalizuje się, poszukuje się wszystkiego, najwięcej skóry. Para podeszew kosztuje chwilowo 75000 rubli.

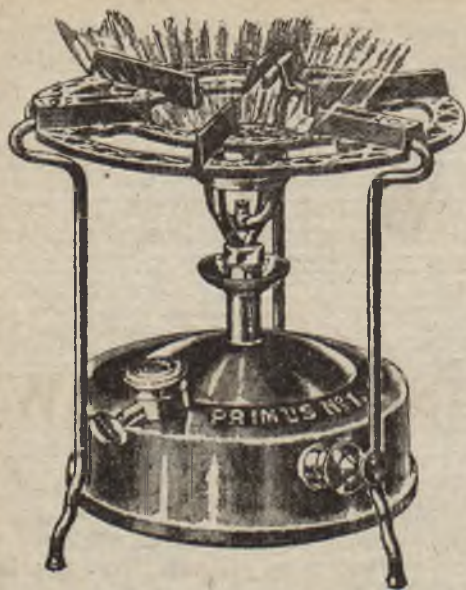
Na targach dużo skradzionych rzeczy, które pochodzą ze składów rządu, które rząd dawniej skonfiskował obywatelom. Złodzieje tu nabierają wprawy, o której na Zachodzie nie ma się pojęcia. Ciężka nędza i ograniczenia wszędzie panują.

J.

Zasilajcie Kasę kupiecką!

Skład wyrobów
metalowych i emalowanych

S. SATTLER Kraków
Stradom 18.

IMPORT.

EXPORT.

ADOLF KNOPF

Sp. z ogr. odp.

Kapelusze i przybory kapelusznicze, hurtownie
Wiedeń, II. Ob. Donaustrasse,

Wyłączna sprzedaż na Polskę

firma

Józef Pichler i Synowie, Graz

Fabryka kapeluszy sportowych

Carl Goldschmidt, Luckenwalde

Fabryka Kapeluszy wełnianych, filcowych
i welurowych.

Nasz generalny zastępca na Polskę

S. Löbel, Kraków

ul. Dietlowska 44.

ma stały skład komisowy. Wielki wybór kapeluszy męskich filcowych, wełnianych i welurowych.

Na życzenie wysyła się wzory.

Ceny umiarkowane.

Przegląd ustaw i rozporządzeń.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów
z dnia 21 grudnia 1921 r.

w sprawie zaprowadzenia wymiany paczek
z zagranicą.

Na mocy art. 10 ustawy z d. 27 maja 1919 r. o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu (Dz. P. P. P. Nr. 44 poz. 311) zarządza się co następuje:

Zarządzenia ogólne.

§ 1. Od dnia 1 lutego 1922 r. wprowadza się wymianę paczek pocztowych z następującymi krajami: Argentyną, Austrią, Belgią, Boliwią, Brazylią, Bułgarią, Chili, Chinami, Kostaryką, Czechosłowacją, Danją, Egiptem, Ekwadorem, Etiopią (Abissynją), Finlandją, Francją, Grecją, Gwatemalą, Haiti, Hiszpanją, Holandją, Honduras, Indjiami brytyjskimi, Irlandją, Japonją, Jugosławiją, Kolumbią, Kongiem belgijskim, Kubą, Liberją, Luksemburgiem, Marokiem, Nikaraguą, Norwegją, Panamą, Paragwajem, Persją, Peru, Portugalją, Salvadorem, San Domingo, Siamem, Szwajcarją, Szwecją, Tunisem, Turcją, Urugwajem, Węgrami, Wenezuelą i Włochami.

Wymiana paczek pocztowych odbywać się będzie na zasadach, przytoczonych w poniżej podanych paragrafach.

Paczki bez podanej wartości i z podaną wartością.

§ 2. W obrocie między Polską a zagranicą dopuszczone zostają paczki zarówno bez podanej wartości, jak i z podaną wartością, przyczem najwyższy wymiar podanej wartości nie może przekraczać 1000 fr. w złocie, względnie ich ekwiwalentu w markach polskich.

Nadawcy paczki wolno jest podać jej wartość w kwocie, odpowiadającej rzeczywistej wartości przedmiotów stanowiących zawartość paczki, względnie w kwocie niższej, nie wolno jednak podawać w kwocie wyższej, gdyż to będzie uważane za rozmyślne fałszerstwo. W razie fałszywego podania wartości nadawca traci prawo do odszkodowania i może być pociągnięty do odpowiedzialności karno-sądowej.

Waga paczek.

§ 3. W obrocie zagranicznym zasadniczo dopuszczone zostały paczki pocztowe do wagi 10 kg.: ze względu na wysokość opłat przewozowych rozróżnia się, zależnie od wagi, trzy kategorie paczek; pierwsza—do 1 kg. wagi, druga—ponad 1 do 5 kg. wagi i trzecia ponad 5 do 10 kg. wagi.

(C. d. n.)

Przy zamówieniach

proszę powołać się
na nasze ogłoszenia.

Kronika.

Z POLSKI.

dziwne praktyki celne w Zebrzydowicach uprawia tamtejszy urząd celny. Przejeżdżającemu kupcowi p. M z Krakowa, który wracał z Wiednia, organa celne kazały za surdut, który miał na sobie i który sprawił sobie u krawca w Krakowie mimo wylegitymowania się zapłacić tytułem cła 12.000 Mkp. Jest to bezwarunkowo przekroczeniem obowiązków. Zwracamy uwagę, że tego rodzaju praktyki stosowane wobec własnych obywateli rzucają bardzo przykre światło na naszą administrację. Głównemu Urzędowi Celnemu, jak i kompetentnemu ministerstwu posłużyć możemy w tej sprawie materjałem.

W WALCE Z DROŻYZNĄ RZĄD CHCE

- 1). Kupcom i przemysłowcom, którzy magazynują większą ilość towarów nie przyznawać żadnych ulg przy płaceniu daniny.
- 2). na okres 6 tygodni znieść pobieranie ceł od towarów spożywczych jak od mąki, ryżu, kaszy, warzywa, ziemniaków, śledzi, ryb solonych, konserw mięsnych, serów naturalnych, masła, smalcu, tłuszczów, margaryny i mączki mleczonej
- 3). na okres 6 tygodni zniżyć mnożniki stawek cłowych od: obuwia (prócz zbytkowego) odzieży, bielizny, wyrobów pończoszgarskich,
- 4). zakazać wywozu jaj, przez kilka tygodni
- 5). nakazać wywieszać ceny na towarach,
- 6). na okres kilkutygodniowy zniżyć taryfy kolejowe za przewóz środków żywności.

MONOPOL WĘGLOWY W KRAKOWIE! Gmina miasta Krakowa zakupiła kopalnię węgla w Jaworzu, celem zabezpieczenia mieszkańców miasta w potrzebną ilość węgla.

Cel ten został osiągnięty, dzięki rozumnej administracji Biura węglowego Magistratu, gdyż wszyscy konsumenci równomiernie węglem obdzieleni zostali, ku największemu ich zadowoleniu.

Ponieważ krąży pogłoski, że Gwarectwo jaworznickie zamierza swe węgle oddać w monopol kilku grosistom, którzy kosztem konsumentów wzbogacić by się chcieli, a biedne społeczeństwo cierpiało na brak węgla, przeto imieniem sprawiedliwości mieszkańcy miasta domagają się, aby tutejszy Magistrat tak samo, jak i Magistrat Lwowa rozdzielał węgle we własnym zarządzie zatrzymał, przez co sprawiedliwości zadość się stanie. —

PRZEPROWADZONY w Polsce 30.X 1921 r. spis ludności wykazał że:

a) ludność w Polsce wynosi	25.406,000
b) z przyznanej nam części	
Górnego Śląska	980 000
c) w środkowej Litwie	610.000
d) osób służących przy wojsku	260.000
razem 27.256,000	

Doliczając reemigrantów, którzy w jesieni do kraju przybyli, możemy śmiało przyjąć, że ludność Polski wynosi okragło 28 milionów. W stosunku do r. 1910 zmniejszyła się liczba ludności we wschodniej Małopolsce przeciętnie o 11 proc. —

Ruch ludności w miastach wynosi

	1910 r.	1921 r.
w Warszawie	395000	931000
w Łodzi	423000	451000

we Lwowie	206000	212000
w Krakowie	176000	184000
w Poznaniu	156000	170000
we Wilnie	—	136000
w Lublinie	64000	100000
w Bydgoszczy	96000	87000
w Sosnowicach	102000	86000
w Częstochowie	74000	31000
w Radomiu	43000	61000
w Przemyśle	54000	55000

GÓRNY-SŁĄSK Ceny węgla górnośląskiego podwyższono z dniem 1.II br. o 50—60 m. n. na tonnie.

OD 1 MARCA br. opłaty pocztowe za przekazy pocztowe i telegraficzne należy uiszczać wyłącznie gotówką do rąk urzędnika przyjmującego przekazy.

Przekazy z naklejonemi markami nie będą odtąd przyjmowane.

Z **DNIEM 1.IV.** będzie zlikwidowana ostatecznie Polska Żegluga państwowa, której deficyt wskutek fatalnej gospodarki sięga 90 milionów Mp.

13 STYCZNIA b. r. wniosły P. S. L. i N. Z. L. wniosek nagły w sprawie zniesienia ustawy o walce z lichwą. Wniosek został skierowany do komisji prawniczej.

GŁÓWNY URZĄD przywozu i wywozu będzie czynny do 1 kwietnia 1922.

KONSULARNE: Polska otwiera obecnie konsulat w Kosszycach i Preszburgu, natomiast konsulat rumuński we Lwowie ma być zniesionym. Niemcy chcą w Krakowie ustanowić konsula.

W WOJEWÓDZTWIE POZNAŃSKIM I POMORSKIM jest obecnie w ruchu 200 przedsiębiorstw w przemyśle żelaznym, 26 cukrowni, 297 cegielń, 4 wapienniki, 7 hut szklanych 7 kafilarni, 359 tartaków, 773 gorzelń, 78 fabryk tytoniu, 180 krochmalni i przetworów ziemniaczanych, 14 zakładów wyrobu metal, 15 kopalń soli, wapna i gipsu, 4 przędzalnie, 23 fabryk chemicznych, 16 fabryk czekolady i cukrów, 11 fabryk pędzli i szczotek, 5 fabryk instrumentów muzycznych, 79 fabryk wyrobów drzewnych, 29 przedsiębiorstw skórniczych, 38 papierni i fabryk papy, 16 fabryk mydła i świec, 42 olejarnie.

Z Austrii.

AUSTRIA zawarła tymczasową umowę handlową z Węgrami na zasadzie największego uprzywilejowania.

KREDYT ANGIELSKI DLA AUSTRII. Jak donoszą, wskutek ponownego zwrócenia się rządu austr. o pomoc, ma być udzielony Austrii kredyt angielski na poprawę waluty w wysokości 2 i pół miliona funtów szterl. który ma być zabezpieczony na dochodach cłowych rządu austr.

PODNIESIENIE TARYFY KOLEJOWEJ W AUSTRII. Od 1. II. br. podniesiono taryfę osobową w Austrii do czterokrotnej wysokości dotychczas istniejącej taryfy kolejowej.

OBOWIĄZEK OPŁATY TARYF KOLEJOWYCH w Austrii w zagranicznej walucie wszedł z dniem 1.II. br. w życie na tych stacjach kolejowych, gdzie można łatwo uzyskać zagraniczne waluty. —

DOPLATA CŁOWA w Austrii dla towarów, które nie podlegały opłacie w złocie, podniesioną została od 25.I br. do 500-krotnej wysokości nominalnego cła w złocie. Parytet złoty wynosił od 30.I. do 5.II br. 1 korona w złocie = 1780 kor. austr.

Z Czechosłowacji.

CZESI pod egidą Žiwnostenska Banka sondują u nas teren, celem założenia wielkiej garbarni. Nasz tani surowiec zachęca ich ku temu. Także nie brak chęci ze strony Czechów do założenia kilku fabryk obuwia.

MAJĄTEK NARODOWY w Czechosłowacji. Były czeski minister handlu Dr Hotowec w odczycie, wygłoszonym d. 23.I wypo-wiedział następujące dane o majątku narodowym w Czechosłowacji. Majątek narodowy wynosi przy obecnym kursie waluty czeskiej 260—280 miliardów kor. czesk., z tego 70—75 miliardów wynosi wartość gruntów, a 110—130 miliardów ruchomości. Na to jest dług państwowy w wysokości 50 miliardów koron czeskich. Bilans handlowy na pierwszą połowę r. 1921 jest aktywny, wynosił bowiem przywóz 8 i pół miljarða Kc., gdy wywóz wynosił 10 miliardów kor. czeskich, z 45 milionów cetnarów wywiezionego towaru przypada 29 milj. na węgle, a z reszty większa połowa na fabrykaty.

WIZUM CZESKIE za przejazd przez terytorjum czeskie kosztuje obecnie 10.000 „mp.

Mimo tych „małych“ opłat, nacierają nas skargi na stałe szkany obywateli polskich przez organa celne w Breclawiu (Lundenburgu), które żądają opłat celnych za towary, które się koleją przewozić do Polski. Bardzo często kupcy nie posiadają tyle koron czeskich i narażają się na nieprzyjemności, liczne wydatki—za urzędowanie w tej już znanej mordowni celnej, za którą uchodzi sławna granica w Lundenburgu. Jak długo to trwać jeszcze będzie?

URZĄD DLA HANDLU ZAGRANICZNEGO W PRADZE ogłoszeniem z dnia 10 listopada r. b, (Nr. 12264) opublikował wykaz towarów, których wywóz jest dozwolony bez osobnych pozwoleń i opłat wywozowych: Syrop cukrowy — cukier kandyzowany, nasienie koniczyzny białej (trif. repens), nasienie koniczyzny szwedzkiej (trif. hildebrandi), nasienie koniczyzny czerwonej (trif. incarnatum), nasienie aithyis wolnuta, nasienie madigeco lupulina, nasienie komonicy (melilotus officinalis), nasienie phleuru preleusis, drzewa i krzewy (wytwory szkółek), chmiel, mączka buraka cukrowego, miód sztuczny, opłatki lecznicze i aptekarskie, namiastki kawowe, prażona cykorja, masło kakaowe, kakao w proszku, masa kakaowa, czekolada, czekoladowe namiastki i wyroby, konserwy owocowe i soki owocowe, łakocie, wyroby cukrowe. przyprawy do zup (kostki) i inne gramin, szlam anodowy magnezyt skoncentr., perły drewniane, mączka szamotowa, malta szamotowa i dynasowa.

WYWÓZ wszelkich dzieł sztuki i pamiątek historycznych z Czechosłowacji jest surowo wzbroniony.—

Z Niemiec.

KOMPROMIS PODATKOWY W NIEMCZACH. Dnia 25.I br. przyszło między rządem niemieckim, a partjami politycznymi w Niemczech do kompromisu w sprawach podwyżek podatkowych. Treścią tego kompromisu jest żądanie partji socjalistycznych w Niemczech, by do 1.7. 1922 wprowadzono pożyczkę przymusową w państwie do wysokości 1 miljarda marek w złocie, a mianowicie na podstawie t. zw. ofiary państw., a następnie na podstawie podatku majątkowego. Kompromis ten podatkowy służyć ma na spłacenie rat reparycyjnych, w tym roku zapadłych.

Ostbank z Berlina organizuje znaczną wymianę maszyn rolniczych i innych na 4 miliardy m. Sowiety chcą zapłacić 1/7 część w złocie, 3/7 część w roku 1921, a resztę sumy pokryje rząd sowiecki koncesjami

na kopalnie węgla, na eksploatację lasów w guberni wołodzkiej i Wiatce.

Królewiec. Na jarmarku wiosennym w Królewcu otwartym będzie osobny pawilon dla delegatów Ukrainy — i sowietów.

W Niemczech. Z dniem 1-szego lutego podwyższono taryfę kolejową, osobową o 75 proc. Dla ciężarowych przesyłek 33 proc.

Fracht za beczerkę śledzia z portu Szczecin do Gdańska wynosi 20 Mn. Za naftę z Gdańska do Helsingforsu 155 Mp. marek fińskich. Za cukier z Gdańska do Rowalu 15 szylingów. Za progi kolejowe z Gdańska do Dortrecht 7 1/2 fl. sh. Za deski z Gdańska do Marokke 100 sh.

TARG WIOSENNY W WROCŁAWIU. Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Wrocławiu zawiadamia, iż w Związku z odbyć się mającym w Wrocławiu Targiem Wiosennym w czasie od 19 — 23 marca 1922 odbędzie się targ techniczny i maszynowy w czasie od 22. do 25. maja 1922. — Rząd niemiecki upoważnił urzędy cłowe do wpuszczania i wypuszczania bez zezwoleń na przywóz, względnie wywóz towarów, przeznaczonych do wystawienia na wspomnianych targach, pod warunkiem, że eksponaty te będą kontrolowane i odprawiane przez jeden z urzędów cłowych w Wrocławiu, dalej że przez czas pozostania w Niemczech podlegać będą ewidencji urzędu cłowego i że w ciągu 2 miesięcy po zakończeniu targu wywiezione zostaną z powrotem. —

NIEMCY: Taryfa kolejowa z dniem 1.III. została ponownie podwyższona o 20 %.

Z Anglii.

W ANGLII jest obecnie 2 miliony bezrobotnych. co spowodowało już z górą wydatków przeszło 100 milionów dolarów.

Bezrobocie w Anglii obejmuje	16 1/2 proc.
„ Stanach Zjednocz.	21 „
„ Danii	21 „
„ Szwecji	28 1/2 „
„ Holandji	17 „
„ Norwegji	15 „
„ Szwajcarii	43 „

Z Ameryki.

UDZIAŁ kapitałów ameryk. w przedsiębiorstwach zagranicznych dochodzi do 19 miliardów dolarów, przynosząc 5 procent. rocznie, czyli 950 milionów dolarów dochodu; 6 milionów rodzin ma w Stanach Zjedn. własne domy czyli 25 — 30 milionów mieszka pod własnym dachem, a nie w wynajętych mieszkaniach. Kapitał lokowany w domach wynosi około 30 miliardów dolarów.

ESTONIA: w Dorpacie powstaje fabryka wyrobów gumowych; Kaloszy obcasów i podeszew.

Niezadługo uruchomi się nową fabrykę fortepianów.

Handel się ożywił, zamówienia nadchodzą z Rosji.

RUMUNIA: zakazano wywóz zboża i kukurudzy. Dozwolonym jest wywóz makuch.

MIEDZYNARODOWA WYSTAWA WZORÓW I PRÓB W BUKARESZCIE otwartą zostanie 20. sierpnia b. r.—

Izba handlowa i przemysłowa zawiadamia o tem zainteresowane sfery przemysłowe, które otrzymać mogą bliższe informacje w Konsulacie Rzeczypospolitej Polskiej w Bukareszcie.—

MINISTER FRANCJI LOUCHER oświadcza, że Francja nie jest i nie będzie w stanie zapłacić długu swojego 3.350 milionów dolarów Stanom Zjednoczonym.

HANDEL ZE WSCHODEM.

PAŃSTWOWY BANK SOWIETÓW nawiązał stałe stosunki bankowe

w Szwecji z Skandinaviska Kreditaktiengesel.

w Czechach z Bohemia — Bank

w Norwegji z Centralbank de Norge

w Hamburgu z m. m. Warburg & Co.

w Rzymie z Bank di Roma

w Brukseli z Internationalbank für Import u. Eksport.

SOWIECKIE WŁADZE zmuszają robotników pracujących obecnie w prywatnych przedsiębiorstwach do należenia do związków zawodowych, celem zawierania zbiorowych umów. W każdym przedsiębiorstwie ma być utworzony komitet dla ochrony praw robotników.

ORGAN RZĄDOWY „PRAWDA” z początku grudnia 1921 stwierdza, że urzędowo obowiązuje 8 godzinny czas pracy, faktycznie atoli w praktyce ograniczenie czasu pracy zostało zniesione. Badania wykazały, że na 695 warsztatów tylko w 86 pracowano 8 godzin. W innych pracowano 9 godzin w 44 warsztatach — 10 do 12 godzin, w 11 warsztatach 14 — 16 godzin, w 44 warsztatach pracuje się bez ograniczeń. Stwierdzono na walnym zgromadzeniu handlowców w Moskwie, że nawet i młodociani i dzieci pracują obecnie 12 — 14 godzin. Piekarze pracują 12 — 18 godzin.

POŻYCZKA BOLSZEWIKÓW w Szwecji. Jak komunikuje „Frankfurter Zeitung”, grupa bankierów szwedzkich zgodziła się na udzielenie Rosji sowieckiej pożyczki w sumie 150 mil. kr. Ponieważ kwestja gwarancji rosyjskiej ma być rozstrzygnięta na konferencji w Genewie, podpisanie umowy ołożono do czasu zakończenia konferencji.

W GDAŃSKU reprezentantem Sowieckiego Komisarjatu handlowego został zamianowany poseł wolnego miasta Gdańska, Artur Raub. Sowiety nadesłały transport szczecini.

PROJEKT BANKU MIĘDZYNARODOWEGO w Moskwie. „Frankfurter Zeitung” donosi o projekcie utworzenia międzynarodowego banku w Moskwie dla udzielenia kredytu Rosji sowieckiej. Bank dokonywać będzie zakupów zboża, uskuteczniając wypłaty w złocie. To ostatnie ma zdaniem projektodawców pobudzić chłopów rosyjskich do intensywnego uprawiania swych pól. Zakupione zboże gromadzone będzie w specjalnych śpichlerzach. Bank zamierza również wykupować inne ziemiopłaty.

Francja a Sowiety. Niedawno do Odessy przybyło kilku komiwojażerów z Francji i przyjęło zamówienia na znaczne ilości towarów. Już też zawinęły dwa okręty towarów francuskich do Odessy.

Z Rosji. Petersburgska fabryka „Swetlana” otrzymała od rządu 10000 pudów koksu i zaczyna wyrabiać żarówki elektryczne. Dotychczas sprowadzono znaczne ilości lampek „Osram”.

Rząd zamierza zamówić kilka turbin po 1000 H.P. Szwedzkie firmy już się ubiegają o tę dostawę. Kilka prywatnych firm otworzyło sklepy wyrobów tytoniowych. W Petersburgu 1000 papierosów najlepszych kosztuje obecnie 280.000 rubli.

W Kijowie stworzono obecnie bank przemysłowy dla przemysłu cukrowniczego o kapitale zakładowym 12 milionów rubli złotych, celem reorganizacji cukrowni rosyjskich. Filje tego banku będą otwarte w Moskwie, Kursku, Woroniczu, Charkowie, Boryczewie, Winnikach i w Płoskirowie.

HANDEL ZE WSCHODEM. W portach południowo rosyjskich wzrasta się obecnie ruch obcych okrętów handlowych. W ciągu grudnia wpłynęło do portu Batum 15 okrętów, do Noworosyjska 5 wielkich i 15 mniejszych zagranicznych okrętów.

Do portu sebastopolskiego wpłynęło 22 okrętów.

W ciągu grudnia wyprodukowano w Batum 15 milionów pudów nafty, czyli o 1.680000 pudów więcej jak w listopadzie. Zagłębie donieckie wykazuje za grudzień produkcję 400 milionów pudów węgla.

German East European Credit Bank (Ostbank niem.) zawarł z rządem sowieckim umowę na dostawę lokomotyw, maszyn i narzędzi rolniczych za 4 miliardy marek papierowych.

KANAŁ między Dnieprem i Wisłą. Wyższa rada gospodarstwa ludowego przyjęła w zasadzie propozycję konsorcjum zagranicznego w sprawie przeprowadzenia nowego kanału, łączącego Dniepr z Wisłą.

Do Paryża przyjechał reprezentant kooperatywy łódzkiej.

ŁÓDŹ: Dyrektor firmy Seyer oświadcza że transport manufaktury sprzedany sowiecom za 3000 milionów m. został zupełnie przed ekspedycją zapłacony. Chwilowo nie pertraktuje co do dalszej sprzedaży.

PETERSBURG: zakłada się bank przemysłowy.

Zamierza się uruchomić 96 fabryk, będące obecnie pod zarządem rządu, i 100 fabryk prywatnych. Zatrudnionych będzie 72727 robotników.

MOSKWA: Założono trust, który ma na celu sprowadzenia materiału kolejowego.

NOWOROSYJSK: Przybyło do portu z Kanady 108 cysterń, dalsze 340 są na 3 okrętach w drodze, taksamo wpłynęło 19 szwedzkich i 50 niem. lokomotyw.

ŁOTWA: otrzymała zamówienie na 500.000 pudów papieru.

Wkrótce ma powstać Amerykańsko — ukraiński bank z siedzibą w Nowymyszkach, celem zawiązania stosunków handlowych między Ukrainą a Stanami Zjednoczonymi.

Stany Zjednoczone wyazygnowały sumę 20 mil. dolarów na akcję pomocy dla głodnych w Rosji.

Wkrótce ma być podpisany traktat handlowy między Czechosłowacją a Rosją i Ukrainą.

Listy do Rosji. Rosyjsko — ukraińska komisja repatriacyjna (Chmielna 31), przyjmuje obecnie listy do Rosji za opłatą 25 mk. za list zwyczajny i 100 mk. za poleony.

ŚLEDZIE cił Szczecin notują obecnie, przy bardzo ożywionym ruchu, silnym popycie i znacznych obrotach:

Crównbrand lage Fulls 1921 = 1675 — 1725 m. n.

„ fulls „ = 1700 — 1750 „ „

„ Mattfglis „ = 1700 — 1750 „ „

„ Matties „ = 1650 — 1700 „ „

Brak śledzi Norweskich.

SKÓRY Zagranica: Holandia, tendencja dość mocna.

Antwerpia tendencja silna, garbarze wykupują znaczne ilości. Anglia zbyt ma lepszy, Niemcy zakupili znaczne partje skór argentyńskich.

Na gotowe skóry popyt obecnie lepszy, ceny wykazują tendencję zwykłą.

Środkowo-europejski czas zostanie znów zaprowadzonym w Polsce z wiosną.

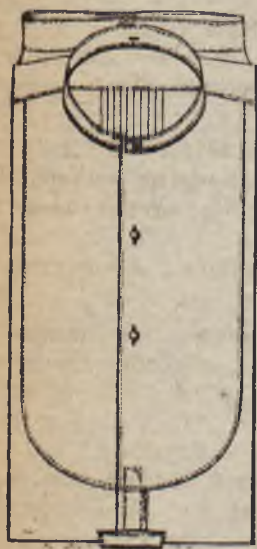

Fabryczny skład zegarów
wyrobów jubilerskich, alpacci
i z chńskiego srebra,

JÓZEF FEIL
KRAKÓW, Grodzka 58.
obok kościoła ewang.

Na składzie w wielkim wyborze: torebki, nakrycia stołowe, koszyczki, tacki, lichtarze, serwisy na herbatę i kawę, kandelabry z prawdziwej alpacci jak też z praw. srebra. **Sprzedaż hurtowna i częściowa.**

Fabryka bielizny i trykotaży S. A.
w KRAKOWIE, XXII. Dąbrowskiego 15.

Koszule męskie
białe i kolorowe
Kołnierze miękkie
Kalesony długie
i krótkie

wyrabia

Koszule turystyczne
i nocne.

W y r o b y
pierwszorzędne

C E N Y konkurencyjne!

W. KUCHARSKI Spółka Akcyjna
Fabryka drutu i wyrobów drucianych
(przedtem) J. Gorecki, W. Kucharski i S-ka Tow. Akcyjne
KRAKÓW - PODGÓRZE, Romanowicza 5.

Masowa produkcja drutu i wyrobów drucianych
I. D r u t y

Żelazne, twarde i żarzone, pocynkowane, miedziane
Drut sprężynowy twardy galwanizowany
Drut dla telegrafów i telefonów
Druty kolczaste zwykłe i pocynkowane.—

II. W y r o b y d r u c i a n e

Druciane siatki plecione do wszelkich ogrodzeń. Siatkowe ochrony pasów transmisyjnych, maszyn schodów, okien dachowych i t. p.
Druciane rafa (siatkowe) do żwiru, węgla, kamienia, wycieraczki siatkowe i t. p.
Druciane tkaniny
Druciane materace do łóżek z siatki sprężynowej w ramach żelaznych.—

III. W y r o b y ż e ł a z n e

Kompletne ogrodzenia placów, parków, gazonów
Bramy i bramki żel—blaszane, siatkowe i t. p.
Żelazne wiązania dachowe, okna fabryczne, inspektowe i t. p.
Meble żelazne zwyczajne dla: szpitali, koszar, baraków i t. p.

Fachowe porady, kosztorysy i t. p. bezpłatnie.—

Najlepsze warszawskie wafle do wyrobu dla cukierników nabyć można u

JÓZEFA SCHWARZA
Kraków-Podgórze Warneńczyka 3/1.